

Asia: VN/18035/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta sekä maakaasumarkkinalain ja huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Gasgrid Finland Oy:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta sekä maakaasumarkkinalain ja huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain muuttamisesta

Gasgrid Finland Oy (jäljempänä Gasgrid) kiittää Työ- ja elinkeinoministeriötä mahdollisuudesta lausua luonnosesityksestä hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta sekä maakaasumarkkinalain ja huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain muuttamisesta. Yhtä lailla Gasgrid haluaa kiittää Työ- ja elinkeinoministeriötä mahdollisuudesta osallistua asiantuntijaroolissa velvoitevarastointia koskevan lakiesityksen valmistelutyön taustaryhmään.

Velvoitevarastointia koskeva muutosesitys:

EU:n kaasuvarastoasetuksella (EU) 2022/1032 pyritään vastaamaan vallitsevaan kaasun toimitusvarmuuskriisiin ja kaasumarkkinoiden epävarmuuteen. Asetus mahdollistaa jäsenvaltioille joustoelementtejä sen suhteen, miten velvoitemäärä vuosittain lasketaan ja kuinka muut, jo olemassa olevat, varautumiskeinot voidaan huomioida yksittäisen valtion velvoitteen täyttämässä. Gasgrid puoltaa lakiesityksessä esiin tuotujen joustomekanismien hyödyntämistä velvoitteesta markkinalle aiheutuvien kustannusten hillitsemiseksi. Gasgrid näkee varastoasetuksen

joustomekanismien käytön perusteltuna myös siksi, että Inkoon kelluva LNG-terminaali tulee parantamaan Suomen kaasun huoltovarmuutta merkittävästi valmistuessaan tulevana talvikautena.

Gasgridin näkemyksen mukaan on tärkeää, että velvoitteen mukaisen varautumisen täytäntöönpano tapahtuu siten, että sen vaikutus markkinan normaaliin toimintaan on mahdollisimman vähäinen eikä varautumiseen tarkoitettu kaasun varastointi muun muassa estä kaupallisin perustein tapahtuvaa varautumista. Lakiesityksessä kuvattu malli on näkemyksemme mukaan tältä osin toimiva, eikä siitä aiheudu erillistä markkinaa häiritsevää toimintaa.

Gasgrid haluaa tuoda esiin, että Venäjän toimitusten keskeydyttyä kevään ja kesän aikana laajasti Suomeen sekä Baltiaan, on lisävarastointikapasiteetin saavuttaminen Latvian maanalaiseen varastoon erityisen haastavaa, kunnes Inkoon kelluva LNG-terminaali on saatu käyttöön otettua tulevana talvikautena. Näin ollen asetuksen edellyttämälle varastointitasolle voi olla haastava päästä syksyn ja alkutalven aikana, ellei markkinatoimijoiden varautuminen jo nyt vastaa asetuksen velvoitetta.

Suojattujen asiakkaiden määritelmää koskeva muutosesitys:

Suomessa kaasun toimitusvarmuusasetuksen ((EU) 2017/1938) mukaisina suojattuina asiakkaina käsitetään tällä hetkellä kotitaloudet. Lausuttavan esityksen mukaisesti suojattujen asiakkaiden määritelmää laajennettaisiin koskemaan jatkossa myös eräitä huoltovarmuuden ja yhteiskunnan kannalta keskeisiä yrityksiä ja palveluita. Gasgrid puoltaa esityksen mukaista muutosta.

Huoltovarmuuskeskuksen toimivaltaa koskeva muutosesitys:

Lakiesityksessä esitetään Huoltovarmuuskeskuksen toimivallan kasvattamista kansallisen lainsäädännön kautta vastaamaan tarkemmin toimitusvarmuusasetuksen mukaisia kansallisen viranomaisen tehtäviä, kuten kansallisen hätätilan julistaminen, hätäsuunnitelmassa määriteltyjen toimien toteuttaminen tai näiden toteuttamisen vaatiminen määrittämiltään maakaasualan yrityksiltä suojattujen asiakkaiden kaasun saannin varmistamiseksi. Gasgrid pitää tärkeänä, että Huoltovarmuuskeskuksella on selkeästi tunnistettu ja kuvattu rooli sekä riittävä valtuutus toteuttaa tehtäviään, ja siten esitetty toimivallan kasvattaminen kansallisessa lainsäädännössä on Gasgridin näkemyksen mukaan perusteltua.

Espoossa, 30.8.2022

Olli Sipilä
Toimitusjohtaja,
Gasgrid Finland Oy

Jortikka Mikko
Gasgrid Finland Oy